

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ
เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

The Development of a Series of Learning Activities Using a Cooperative Learning
Process to Promote Analytical Thinking Ability for Mathayomsuksa li Students

สุจันทร์ญา อุปแก้ว

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ 2) เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 85/85 3) เพื่อทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ และ 4) เพื่อประเมินผลการใช้และปรับปรุงแก้ไขชุดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนเมืองพลพิทยาคม อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น จำนวน 48 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t – test for Dependent Sample)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษา และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เห็นสมควรให้มีการพัฒนาบทเรียนชุดกิจกรรมการเรียนรู้ 2) ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า คุณภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในเกณฑ์ดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เท่ากับ 86.78/ 87.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 85/85 3) ผลการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.745 แสดงว่านักเรียน มีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 74.50 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 25.52 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 85.07 และร้อยละของจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไปเท่ากับร้อยละ 94.79 4) ผลการประเมินผลการใช้และปรับปรุงแก้ไขชุดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/4 มีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้, การเรียนรู้แบบร่วมมือ, การคิดวิเคราะห์

Abstract

This research is intended to: 1) to study basic information and needs for the development of a learning activity set, 2) to develop and determine the effectiveness of a set of learning activities. To be effective according to the criteria 85/85, 3) to try out a series of learning activities and 4) to evaluate the use of and improve the learning activities. The sample group was Mathayomsuksa 2/4 students. Semester 2, Academic Year 2019 MuangPhon Phitthayakhom School, Phon District, Khon Kaen Province 48 people. The statistics used for data analysis are: Index of Item Objective Congruence (IOC), Content analysis, Percentage value, Mean, Standard deviation, t – test for Dependent Sample. 1) Social Studies Teacher and Mathayom Suksa 2 students deem appropriate to develop a lesson set of learning activities. 2) The development and efficiency of the learning activity package was found that the quality of the learning activity package.

Very favorable the mean of 4.51, the efficiency of the learning activity set was 86.78 / 87.00, which is higher than the 85/85 criterion. 3) The results of the experimental set of learning activities showed that the effectiveness index was 0.745, showing that the students There is a 74.50% increase in learning progress. Academic achievement after school. It was statistically significantly higher than before studying at .05 level and the students' analytical thinking ability was 25.52 score, 85.07% and the percentage of students who passed the criteria 80% or more was 100 94.79 each. 4) Evaluation results for using and revising a set of learning activities Mathayomsuksa 2/4 students are satisfied. Continue learning with a series of learning activities about economics, worth knowing Overall, they were satisfied at the highest level.

Keywords: development of learning activity packages, cooperative learning, critical thinking

1. บทนำ

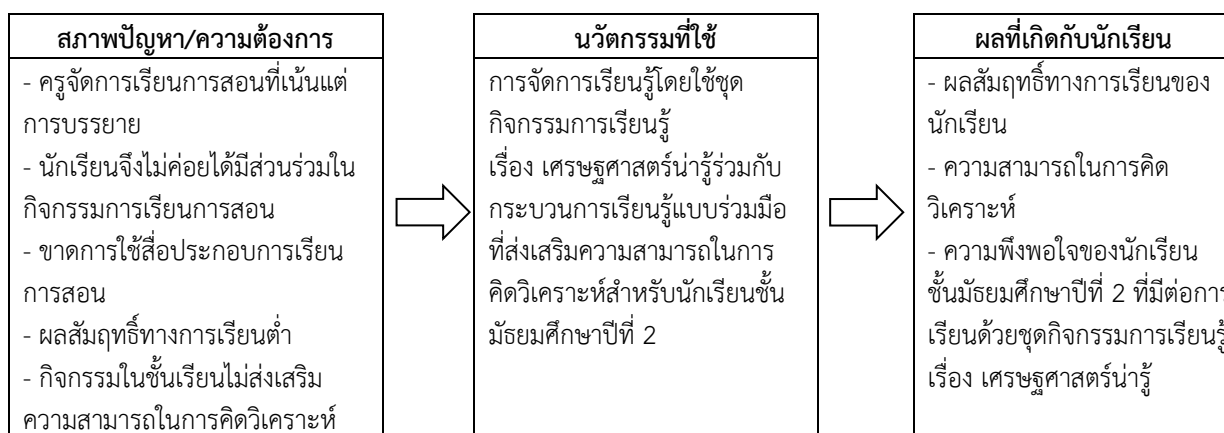
ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ส่งผลต่อการดำรงชีวิตประจำวันของมนุษย์มากขึ้น การที่จะพัฒนาประเทศให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงได้นั้น จำเป็นต้องพัฒนาคน ซึ่งปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคน คือ การศึกษาเพราะการศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคนในชาติทุกคนให้มีศักยภาพและเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้การจัดการศึกษาจะต้องให้ความสำคัญกับผู้เรียนทุกคน ดังพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กล่าวไว้ในแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) มาตราฐาน 22 ได้กล่าวว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพและมาตรา 24 ได้กล่าวว่าการจัดการกระบวนการเรียนรู้ต้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการจัดการจัดการกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง เกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องการจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆอย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในทุกวิชา มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ การจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่(พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2544; 8-9) ดังนั้น การจัดการศึกษามีความสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพราะเป็นการสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพต่อไปได้อย่างมีคุณภาพ

จากการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีคะแนนที่ลดลงและต่ำกว่าค่าเป้าหมาย พบว่าในปีการศึกษา 2561 วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยเฉพาะสาระการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) 51.91 (โรงเรียนเมืองพลพิทยาคม, 2561; 112) อีกทั้งในปีการศึกษา 2561 ได้กำหนดค่าเป้าหมายเกณฑ์ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ร้อยละ 65 ระดับ 3 หรือ ดีมากขึ้นไปคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 70.00 แต่พบว่าคะแนนเฉลี่ยที่ได้เพียงร้อยละ 63.95 (รายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน,ฝ่ายวิชาการ, 2561; 20) และเมื่อพิจารณาด้านเนื้อหา พบว่า สาระเศรษฐศาสตร์เป็นเรื่องที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอันเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนได้รับการฝึกปฏิบัติกิจกรรมที่นำไปสู่ทักษะกระบวนการเรียนรู้โดยใช้การปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนน้อยมาก ขาดการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ มีการใช้แหล่งเรียนรู้น้อย และขาดความกระตือรือร้น ไม่สนใจใฝ่เรียนรู้ลึกซึ้งเป้าหมายกับการเรียน ทำให้สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาที่สำคัญในการจัดการเรียนรู้ของครู

ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงนำไปสู่การวิจัยเพื่อการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2. กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

3. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและต้องการในการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของเรื่องเศรษฐศาสตร์น่ารู้ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 85/85
3. เพื่อทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
4. เพื่อประเมินผลการใช้และปรับปรุงแก้ไขชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องเศรษฐศาสตร์น่ารู้ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

4. ขอบเขตของการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาสำหรับการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 2 ประเภท

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
2. ตัวแปรตาม ได้แก่
 - 2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาสังคมศึกษาพื้นฐาน รหัสวิชา ส22103 หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้
 - 2.2 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
 - 2.3 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลักษณะของกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research And Development) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ตามลำดับดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research) : การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและต้องการในการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา(Development) : การพัฒนาและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 85/85

ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (Research) : การทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (Development) : การประเมินผลการใช้และปรับปรุงแก้ไขชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

6. ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ พบว่า ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษา และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เห็นสมควรให้มีการพัฒนาบทเรียนชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์

2. ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 85/85 พบว่า สร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้จำนวน 6 ชุด คุณภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ อยู่ในเกณฑ์ดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เท่ากับ 86.78/ 87.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 85/85

3. ผลการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ โดยเน้น พบว่า มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.745 แสดงว่านักเรียน มีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 74.50 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 25.52 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 85.07 และร้อยละของจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไปเท่ากับร้อยละ 94.79

ตารางที่ 1 แสดงพัฒนาการความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ (N = 48)				จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80	
ครั้งที่	\bar{X}	S.D.	%	จำนวน (คน)	%
1	24.31	0.90	81.04	45	93.75
2	26.73	3.87	89.09	46	95.83
เฉลี่ย	25.52	2.39	85.07	91	94.79

4. ผลการประเมินผลการใช้และปรับปรุงแก้ไขชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/4 มีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.75, S.D. = 0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านการวัดผลประเมินผล 3) ด้านรูปแบบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ และ 4) ด้านเนื้อหา

7. อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า เนื้อหาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ เป็นเนื้อหาหนึ่งในวิชาสังคมศึกษา ที่มีความสำคัญ เพราะเป็นความรู้พื้นฐานในการนำไปใช้ประโยชน์ในสาระอื่น ๆ ในรายวิชาสังคมศึกษาได้อีกทั้งยังสามารถนำไปปรับใช้กับสาระเศรษฐศาสตร์ ในการเรียนระดับสูงขึ้นไป เป็นต้น แต่จากการสัมภาษณ์ครูพบว่าการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ เศรษฐศาสตร์น่ารู้ ยังไม่สมบูรณ์ โดยการที่นักเรียนจะบรรลุไปถึงมาตรฐานการเรียนรู้ที่หลักสูตรได้กำหนดนั้นเป็นเรื่องที่มีรายละเอียดมากเกินไป นักเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถแยก

ประเด็นของเนื้อหา ในเชิงเปรียบเทียบ สรุปใจความสำคัญของเนื้อหาในแต่ละเรื่องเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้ ซึ่งสาเหตุน่าจะเป็นเพราะครูผู้สอนส่วนใหญ่ยังคงเน้นให้นักเรียนอ่าน สรุปเนื้อหาจากหนังสือแบบเรียน ไม่มีสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ไม่เปิดโอกาสให้ได้เรียนรู้อย่างแท้จริง ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นเป็นไปในแนวทางเดียวกันว่าเมื่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ มาประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จะช่วยแก้ปัญหาในการเรียน หน่วยการเรียนรู้ เศรษฐศาสตร์น่ารู้ได้ เพราะนักเรียนฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความรู้ เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ซึ่งนักเรียนจะได้ประสบการณ์ตรงจากการลงมือกระทำกิจกรรมตามขั้นตอนในชุดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเต็มความสามารถของแต่ละบุคคล สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุพรรณ เกียรติเจริญ (2547) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างชุดกิจกรรมแบบศูนย์การเรียนรู้ วิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง สิ่งเสพติด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ชุดกิจกรรมแบบศูนย์การเรียนรู้ วิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง สิ่งเสพติด ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพถึง 80/80 ทุกชุด และเมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยวิธีการสอนแบบศูนย์การเรียนกับการเรียนแบบปกติ ทั้ง 10 ชุด มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 85/85 พบว่าสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้จำนวน 6 ชุด ดังนี้ 1) ความสัมพันธ์ของเศรษฐศาสตร์กับสาระอื่น ๆ 2) การออมและการลงทุน 3) การผลิตสินค้าและบริการ 4) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการผลิตสินค้าและบริการ 5) การคุ้มครองผู้บริโภค และ 6) ระบบเศรษฐกิจ องค์ประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ คู่มือการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ คำชี้แจงสำหรับครูผู้สอน ขั้นตอนการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ บทบาทของครูบทบาทของนักเรียน สาระสำคัญ/จุดประสงค์ บัตรคำสั่ง แบบทดสอบก่อนเรียน ใบความรู้/ใบกิจกรรม แบบฝึกหัดทบทวน แบบทดสอบหลังเรียน แนวคำตอบแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนและแบบฝึกหัดทบทวน และบรรณานุกรม ชุดกิจกรรมการเรียนรู้จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ อยู่ในเกณฑ์ดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ เท่ากับ 4.51 ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เท่ากับ 86.78/ 87.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 85/85 สอดคล้องกับผลการวิจัยของกรรณิกา อุดหนุนกาญจน์ (2553) เรื่องการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง พรรณไม้ในวรรณคดีไทยตามรูปแบบของงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

3. ผลการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ พบว่า

3.1 ดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ มีค่าเท่ากับ 0.745 แสดงว่า หลังจากที่นักเรียนเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีค่าเท่ากับ 0.745 นักเรียนมีความรู้หลังเรียนร้อยละ 74.50 สอดคล้องกับผลการศึกษาของสันติภาพ อุดมมงคล (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เรื่อง การผลิตพืช สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเมืองเสด็จ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสุโขทัย ผลการวิจัยพบว่า 1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการดำเนินชีวิต ตามเศรษฐกิจพอเพียง เรื่อง การผลิตพืช สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในภาพรวมมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 2. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เรื่องการผลิตพืช สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในระดับมาก

3.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/4 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเฉลี่ยมีเท่ากับร้อยละ 81.08 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับการศึกษาของเจือพรรณ นีอกขุนทด (2549) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกเสริมทักษะการแก้ปัญหาโจทย์ปัญหาหระคน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกเสริมทักษะการแก้ปัญหาโจทย์ปัญหาหระคน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเท่ากับ 0.79

3.3 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/4 ภายหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 25.52 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 85.07 และร้อยละของจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไปเท่ากับร้อยละ 94.79 สอดคล้องกับผลวิจัยของกนกอร กวานสุพรรณ (2547) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลของการใช้กระบวนการเรียน การสอนตามแนวคิดการสร้างความรู้ด้วยตนเองที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านยอดเขาตึกวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

นครพนม เขต 1 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กระบวนการเรียนการสอนตามแนวคิดการสร้างความรู้ด้วยตนเองมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าร้อยละ 70

4. ผลการประเมินผลการใช้และปรับปรุงแก้ไขชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/4 มีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านการวัดผลประเมินผล 3) ด้านรูปแบบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้และ 4) ด้านเนื้อหาสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จิตรา ดวงปรีชา (2554: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการเขียนสะกดคำและการเข้าใจความหมายของคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ที่ 2 ปีการศึกษา 2553 1 ห้องเรียน จำนวน 17 คน ได้มาโดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) แบบแผนในการวิจัยใช้แบบ One Group Pretest Posttest Design เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนสะกดคำ และการเข้าใจความหมายของคำกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 5 ชุด 2) แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนสะกดคำและการเข้าใจความหมายของคำ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการตรวจสอบค่าที่ (t-test) ผลการวิจัยพบว่า 1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการเขียนสะกดคำและการเข้าใจความหมายของคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 89.76/88.53 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ 2. ความสามารถด้านการเขียนสะกดคำและการเข้าใจความหมายของคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการเขียนสะกดคำและการเข้าใจความหมายของคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3. นักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการเขียนสะกดคำและการเข้าใจความหมายของคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนักเรียน โดยรวม เท่ากับ 4.76

8. ข้อเสนอแนะ

1. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นศึกษาค้นคว้าหรือเรียนรู้จากชุดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนอาจใช้เวลาทำกิจกรรมนานกว่าที่กำหนดไว้ ดังนั้นครูผู้สอนอาจยืดหยุ่นเวลาได้ตามความเหมาะสม
2. หลังจากจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ 3-4 ชั่วโมง นักเรียนมีความคุ้นเคยกับการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการเรียน โดยนักเรียนมีการซักถามเป็นระยะโดยครูเป็นเพียงผู้แนะนำ

9. เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กนกอร กวานสุพรรณ. (2547). **ผลของการใช้กระบวนการเรียนการสอนตามแนวคิดการสร้างความรู้ด้วยตนเองที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านยอดชาตวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครพนม เขต 1**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). สกลนคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- กรรณิกา อุดหนุนกาญจน์. (2553). **การสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องพรรณไม้ในวรรณคดีไทยตามรูปแบบของงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

- กุลิสรา จิตรชญาวนิช. (2562). **การจัดการ เรียนรู้**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิตรา ดวงปรีชา. (2554). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการเขียนสะกดคำและการเข้าใจ ความหมายของคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. **วารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร**, 3(6), มกราคม - เมษายน 2554.
- สุพรรณ เกียรติเจริญ. (2547). การสร้าง ชุดกิจกรรมแบบศูนย์การเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องสิ่งแวดล้อม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ปรินญาครุศาสตรบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- สันติภาพ อุดมมงคล. (2550). ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงเรื่องการผลิตพืช สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเมืองเซียง อ.ศรีสัชชนาลัย จ.สุโขทัย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรการเรียนการสอน) อุตรดิตถ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.